

JUSTIITS- JA DIGIMINISTEERIUM

Sotsiaalministeerium
info@sm.ee

Teie 18.09.2025

Meie 03.10.2025

nr 1.2-2/73-9, SOM/25-
0864/-2K
nr 8-2/6515

Atmosfääriõhu kaitse seaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu (bürokratia vähendamine) kooskõlastamine

Austatud minister

Sotsiaalministeerium on esitanud Justiits- ja Digiministeeriumile kooskõlastamiseks atmosfääriõhu kaitse seaduse ja teiste seaduste muutmise eelnõu.

Justiits- ja Digiministeerium (JDM) kooskõlastab eelnõu märkustega.

I. Sisulised märkused

- 1. Eelnõu §-dega 2, 4 ja 7** muudetakse erakooliseadust, põhikooli- ja gümnaasiumiseadust ning sotsiaalhoolekande seadust. Muudatuste tulemusel loobutakse Terviseameti terviseohutuse hinnangute koostamisest ning väljastamisest erakoolide, sotsiaalhoolekandeteenuste tegevuslubade ja munitsipaalkoolide koolituslubade taotlemisel.

03.09.2025. a kooskõlastuskirjas ja selle lisades viitasime, et puudu on põhiseaduspärasuse analüüs, sh analüüs põhiõiguse tervise kaitsele (Eesti Vabariigi põhiseaduse (edaspidi PS) § 28) riive proportsionaalsusest. Riive on põhiõiguse mistahes ebasoodne mõjutamine. Kaotades ära Terviseameti järelevalve ja nõuded terviseohutuse osas tegevus- ja koolituslubade taotlemisel, võidakse mõjutada puudutatud isikute põhiõigust tervise kaitsele ebasoodsalt. Sotsiaalministeerium on küll seletuskirja täiendanud, kuid jätkuvalt ei ole meie hinnangul piisavalt põhjendatud riive proportsionaalsust. PS kommenteeritud väljaande kohaselt¹ tuleneb PS § 28 lg-st 1 ka riigi kohustus rakendada positiivseid meetmeid, et inimeste elukeskkond oleks tervislik ja ohutu ning tuleb võtta meetmeid vältimaks inimeste haigestumist, sh peavad tervisliku ja ohutu elukeskkonna tagamiseks võetavad meetmed kajastuma õigusaktides ning kuna kehtestatud nõuetest on kasu vaid siis, kui neid järgitakse, tuleb erilist tähelepanu pöörata riikliku järelevalve tõhususele.

Kuna tegevusloa või koolitusloa taotlemisel senine nõue kaob, võib tekkida küsimus, kas ja millisel määral kontrollitakse edaspidi koolide ja hoolekandetasutuste hoonete ning ruumide vastavust tervisekaitse nõuetele. Seletuskirjas on küll märgitud, et Terviseamet hindab ka edaspidi hoonete, ruumide, maa-ala ja sisustuse vastavust tervisekaitse nõuetele, kuid ei ole selge, millisel õiguslikul alusel ning kui sageli Terviseamet kontrolli läbi viib (sh nt vanemate hoonete puhul, mille vastavust hügieeni, tervise ja kasutusotstarbest ja kasutamisest tulenevatele nõuetele ei ole

¹ Madise, Ü. jt (toim). Eesti Vabariigi põhiseadus. Kommenteeritud väljaanne. Paragrahv 28 (komm 7). Veebis: [EESTI VABARIIGI PÕHISEADUS](#).

pikema perioodi vältelt hinnatud). Nõuete ja järelevalve vähendamisel on oluline tagada, et koolide ja hoolekandetasutuste ruumides oleks jätkuvalt tervisele ohutud. Palume seletuskirja selles osas täiendada.

2. **Eelnõu §-s 8** muudetakse turismiseadust selliselt, et vähendatakse terviseohutusega seotud nõudeid majutusteenuse osutamisel ning kaotatakse sätted, mis nägid ette Terviseameti järelevalve nende nõuete täitmise üle. Seletuskirjas on märgitud, et edaspidi toimub järelevalve muude õigusaktide alusel, sh nakkushaiguste ennetamise ja tõrje seaduse ning veeseaduse alusel.

Ka nimetatud paragrahv seondub PS § 28 kaitsealaga ning kujutab potentsiaalset riivet. Kuna viidatud seaduste sätted on väga üldised, palume seletuskirjas täpsemalt selgitada, kuidas on edaspidi tagatud järelevalve majutusasutuste terviseohutuse nõuete täitmise üle. Samuti tuleks seletuskirjas selgitada, kas ja kuidas saavad majutusasutused olla teadlikud, et nende kohustused tulenevad teistest seadustest, kui turismiseadusest ühtne ja selge norm kaotatakse. JDM leiab, et tuleks vältida olukorda, kus majutusettevõtted tõlgendavad muudatusi nii, et nad ei pea enam terviseohutuse nõudeid järgima.

Palume arvestada kooskõlastuskirja punktide 1 ja 2 osas ka konkreetsemaid märkusi seletuskirja osade kohta, mis on toodud seletuskirja failis kommentaaridena.

II. Märkused mõju osa kohta

3. Eelnõuga on muu hulgas kavas kaotada toitlustamise nõuded noortelaagritele ning vähendada terviseohutusega seotud nõudeid majutusteenuse osutamisel (EN §-d 3, 5 ja 8). Palume parandada seletuskirja ülevaatlikkust, tuues sõnaselgelt välja, milles seisnevad kehtetuks tunnistatavad nõuded. Info peaks sisalduma juba seletuskirja sissejuhatavates osades, eelkõige sisukokkuvõttes. Täpsemad märkused mõju osas esitatud kooskõlastuskirja juurde lisatud seletuskirja failis.

III. Normitehnilised ja keelemärkused

4. Palume arvestada ka käesoleva kirja lisades esitatud eelnõu ja seletuskirja failis jäljega tehtud normitehniliste ja keelemärkustega ning märkustega eelnõu mõjuanalüüsi kohta.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Liisa-Ly Pakosta
justiits- ja digiminister

Lisad: Eelnõu ja seletuskirja failid Justiits- ja Digiministeeriumi märkustega.

Maarja-Liis Lall (54770628, maarja-liis.lall@justdigi.ee)
Pilleriin Lindsalu
Silja Tammeorg